

Rapport

Klacht

Verzoeker klaagt er over dat twee politieambtenaren van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond op 9 maart 2007:

- hem op hardhandige wijze de handboeien hebben omgedaan;
- hem daarbij op de grond in een plas water hebben gegooid;
- een verkeerde inschatting hebben gemaakt van de situatie door de politiearts in te schakelen wegens een "zelfmoordrisico", omdat hij opmerkingen had geplaatst over het beëindigen van zijn leven en dat "het allemaal niet meer hoefde", terwijl duidelijk had moeten zijn dat hij met deze opmerkingen niet serieus bedoelde dat hij zelfmoord wilde plegen;
- buiten zijn weten om zijn rijbewijs uit een verzegelde zak met zijn eigendommen hebben gepakt.

Beoordeling

Algemeen

1. Op 9 maart 2007 werd verzoeker door twee politieambtenaren H. en K. van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond staande gehouden wegens een verkeersovertreding. Vervolgens is de situatie uit de hand gelopen en werd verzoeker aangehouden en geboeid overgebracht naar het politiebureau.
2. Bij brief van 9 maart 2007 diende verzoeker een klacht in bij het korps. Hij klaagde dat hij door de politie met grof geweld in de boeien was geslagen, dat hij hierbij op straat in een plas water werd gegooid en dat zijn polsen als gevolg van het boeien behoorlijk waren verwond. Ook klaagde hij er over dat hij op het bureau enkele uren moest wachten aangezien de politie de GGD had ingeschakeld omdat verzoeker een gevaar voor zichzelf zou zijn. De reden hiervoor was dat verzoeker naar het pistool van een politieambtenaar had gewezen en had gezegd: "Je kan mij ook neerschieten hoor, dan zijn jullie gelijk van mij af."
3. De klachtenadviescommissie bracht op 21 september 2007 haar advies uit aan de korpsbeheerder. Zij adviseerde de korpsbeheerder om de klacht niet gegrond te achten.

De korpsbeheerder handelde de klacht af overeenkomstig het advies van de klachtencommissie.

I. Ten aanzien van het boeien

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt erover dat ambtenaren van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond hem op hardhandige wijze de handboeien hebben omgedaan.
2. De korpsbeheerder acht de klacht niet gegrond. Naar de mening van de korpsbeheerder was het hele incident geëscaleerd door de manier waarop verzoeker zich had gedragen. De korpsbeheerder merkte op dat verzoeker niet mee wilde werken aan zijn aanhouding en dat verzoeker zich hiertegen verbaal had verweerd. Ook probeerde hij zich los te trekken, waarop door de politieambtenaren geweld was gebruikt.

De handboeien waren volgens de korpsbeheerde niet te strak aangebracht. Handboeien kunnen echter automatisch strakker gaan zitten indien men zich verzet en verzoeker had zich behoorlijk verzet. Verzoeker had tijdens het transport niet gerept over de te strak zittende boeien. Op het bureau waren de ontvelde polsen van verzoeker voor de politie aanleiding een politiearts te consulteren. De korpsbeheerder was dan ook van mening dat de politie op dit punt niets te verwijten viel.

3. Uit de verklaringen van de betrokken politieambtenaren H. en K. blijkt dat zij hadden geconstateerd dat verzoeker met zijn auto op een trottoir had gereden. Zij waren achter verzoeker aangereden met het doel hem een proces-verbaal te geven ter zake van het rijden over het trottoir. Verzoeker gaf gevolg aan het stopteken van de beide politieambtenaren, stapte uit en kwam met grote passen op hen aflopen. Verzoeker weigerde zijn rijbewijs af te geven en hij was, om zijn woorden kracht bij te zetten, tegen K. aangelopen. K. had hierop een stap naar achteren gedaan om afstand tot verzoeker te bewaren. K. zag dat verzoeker weer op hem kwam aflopen. Omdat verzoeker op geen enkele wijze te kennen gaf zijn rijbewijs aan hen te willen overhandigen, en zij de indruk kregen dat verzoeker mogelijk geweld tegen hen wilde gebruiken, had K. verzoeker meegedeeld dat hij was aangehouden. Verzoeker had daarop gevraagd: "Wat doen jullie nu?" Er was geen tijd om verder met verzoeker in een normaal gesprek te komen. Omdat de betrokken ambtenaren verzoeker in de dienstauto wilden plaatsen en verzoeker zich in tegenovergestelde richting begon te bewegen, hadden zij geprobeerd verzoeker fysiek tegen te houden. Hierop ging verzoeker steeds meer geweld gebruiken. Om te voorkomen dat de beide politieambtenaren en ook verzoeker gewond zouden raken, hadden zij verzoeker geboeid. Bij het boeien had verzoeker zich krachtig verzet en werd het K. en zijn collega onmogelijk gemaakt de handboeien aan te brengen. Verzoeker had zich steeds weer losgetrokken en trachtte weg te lopen van de plaats van aanhouding. Hierop hadden K. en zijn collega H. verzoeker op de grond gewerkt, waarna zij in staat waren verzoeker te boeien. Volgens K. werden de handboeien gebruikt om reden van ontvluchting en veiligheid. Politieambtenaar H. gaf in een reactie aan de Nationale ombudsman aan, dat het fysieke geweld van verzoeker eruit bestond dat hij zich los probeerde te trekken en wilde wegllopen. Verzoeker had geen slaande bewegingen of iets dergelijks naar de beide

ambtenaren gemaakt.

4. Verzoeker gaf aan dat hij door de politie was staande gehouden en dat de politieambtenaren hem om zijn rij- en kentekenbewijs hadden gevraagd. Verzoeker had daarop gevraagd wat er aan de hand was. Verzoeker ontkende over het trottoir te hebben gereden. Wel had hij, omdat het regende, zijn auto even onder een afdakje geparkeerd. In zijn nadere reactie gaf verzoeker aan de aanhouding niet te hebben tegengewerkt. Hij was rustig en beheerst. Pas nadat hij hardhandig werd beetgepakt, was hij boos geworden. Verzoeker was daarbij niet handtastelijk geworden, maar had zich alleen verbaal verdedigd.

Beoordeling

5. Eén van de taken van de politie betreft het toezicht op de naleving van de Wegenverkeerswetgeving. Bij de politieambtenaren bestond het vermoeden dat verzoeker zich schuldig had gemaakt aan het rijden over het trottoir. Een dergelijke gedraging valt onder een gedraging zoals bedoeld in artikel 2, eerste lid van de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften (Wahv) en de bij deze wet behorende bijlage met verkeersovertredingen (zie Achtergrond, onder 1.) Op grond van de bevoegdheden vastgelegd in artikel 5:19 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb; zie Achtergrond, onder 2.) was van verzoeker gevorderd dat hij inzage gaf in de wettelijk voorgeschreven papieren. Vaststaat dat verzoeker deze papieren niet heeft overhandigd, nu de verklaringen van de betrokken politieambtenaren en die van verzoeker op dit punt overeenkomen. Het opzettelijk niet voldoen aan de vordering tot het geven van inzage in de papieren is een strafbaar feit als bedoeld in artikel 184, eerste lid, Wetboek van Strafrecht (zie Achtergrond, onder 3.). De betrokken politieambtenaren mochten derhalve tot de aanhouding overgaan.

6. Behoudens bij of krachtens de wet te stellen beperkingen heeft een ieder recht op onaantastbaarheid van zijn lichaam, welk recht in artikel 11 van de Grondwet is neergelegd. Bij of krachtens de wet kunnen beperkingen op dit grondrecht worden gemaakt (zie Achtergrond, onder 4.). Ook in artikel 8 EVRM is bepaald dat een inbreuk op ieders recht op respect voor zijn privéleven - waaronder mede wordt verstaan zijn lichamelijke integriteit - moet zijn voorzien bij wet (zie Achtergrond, onder 5.).

7. Artikel 22, Ambtsinstructie (zie Achtergrond, onder 7.1.) geeft een ambtenaar onder bepaalde voorwaarden de bevoegdheid een persoon die rechtens van zijn vrijheid is beroofd ten behoeve van het vervoer handboeien aan te leggen. De politieambtenaar moet dan van geval tot geval de afweging maken of de aanwezigheid van veiligheidsrisico's het toepassen van geweld naar redelijk inzicht rechtvaardigt en moet daarbij rekening houden met het gevaar op ontvluchting of het gevaar voor de veiligheid of het leven van de persoon die rechtens van zijn vrijheid is beroofd, van de ambtenaar of van derden.

In de Ambtsinstructie ligt aldus besloten dat het standaard aanleggen van handboeien tijdens het vervoer van een arrestant naar het politiebureau onjuist is. De politieambtenaar moet van geval tot geval de afweging maken of de aanwezige veiligheidsrisico's het toepassen van deze maatregel naar redelijk inzicht rechtvaardigen.

8. De eerste vraag die beantwoord dient te worden is of aan verzoeker rechtens zijn vrijheid is ontnomen. Onder I.5. heeft de Nationale ombudsman vastgesteld dat de betrokken politieambtenaren bevoegd waren verzoeker aan te houden. Daarmee is aan deze eis voldaan. De Nationale ombudsman overweegt verder het volgende.

Volgens de betrokken politieambtenaren verzette verzoeker zich verbaal en werkte hij niet mee aan zijn aanhouding; verzoeker liep in tegenovergestelde richting weg en wilde zich lostrekken toen de politieambtenaren hem in de dienstauto wilden plaatsen. Volgens verzoeker heeft hij geen fysiek geweld gebruikt. Ook politieambtenaar H. verklaarde tegenover de Nationale ombudsman dat het fysieke geweld van verzoeker eruit bestond dat hij zich probeerde los te trekken en wilde weglopen. Verzoeker had geen slaande bewegingen of iets dergelijks naar de beide ambtenaren gemaakt.

Aangenomen kan worden dat verzoeker zich in ieder geval verbaal verzette tegen de controle en niet meewerkte aan zijn aanhouding. Ten aanzien van de vraag of en in hoeverre verzoeker fysiek geweld heeft gebruikt lopen de meningen uiteen. Tijdens het onderzoek door de Nationale ombudsman is niet gebleken van voldoende aanknopingspunten om aan de lezing van de een meer betekenis toe te kennen dan aan de lezing van de ander. De Nationale ombudsman is dan ook niet in staat vast te stellen of het gedrag van verzoeker, gelet op de voorwaarden die de Ambtsinstructie stelt, het aanleggen van handboeien rechtvaardigde. Derhalve geeft de Nationale ombudsman geen oordeel over dit klachtonderdeel.

II. Ten aanzien van het in een plas water gooien

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt er voorts over dat hij door de politieambtenaren op de grond in een plas water was gegooid.

2. Tegenover een medewerkster van de Nationale ombudsman verklaarde K. op 19 juni 2008 telefonisch dat het moeilijk was om verzoeker te boeien omdat verzoeker best sterk was. Op een gegeven moment hadden K. en zijn collega verzoeker tegen een busje aangeduwd en naar de grond gewerkt om hem te kunnen boeien. Dit was met moeite gelukt. Op de vraag op welke wijze verzoeker naar de grond werd gewerkt, antwoordde K. dat de voeten van verzoeker een beetje onderuit werden geschopt, waardoor verzoeker onstabiel werd en vervolgens werd verzoeker naar de grond gewerkt. Hierbij belandden zowel verzoeker als beide politieambtenaren op de grond. K. kon zich niets herinneren van

een plas water waar hij in gevallen zou zijn. Indien er wel een plas water had gelegen, dan zou K. zelf ook nat zijn geworden, en dat was niet het geval geweest. Voor zover verzoeker wel in een plas water was terechtgekomen dan was dat volgens K. geen opzet geweest. Ook politieambtenaar H. kon zich niet herinneren dat verzoeker bij het naar de grond werken in een plas water was gevallen. Als dat al zo was, dan was het in ieder geval niet de bedoeling geweest.

Beoordeling

3. Ook dit klachtonderdeel dient te worden beoordeeld aan de hand van het hiervóór genoemde recht op onaantastbaarheid van het menselijk lichaam (zie onder Beoordeling I.6.). Het gebruik van geweld betekent een inbreuk op dit recht. Op grond van artikel 8 eerste lid van de Politiewet (zie Achtergrond onder 6.) is een politieambtenaar in de rechtmatige uitoefening van zijn bediening bevoegd geweld te gebruiken, wanneer het daarmee beoogde doel dit, mede gelet op de aan het gebruik van geweld verbonden gevaren, rechtvaardigt (het proportionaliteitsvereiste) en dat doel niet op een andere wijze kan worden bereikt (het subsidiariteitsvereiste).

4. Zoals hiervoor onder Beoordeling I.5. is aangegeven is verzoeker terecht aangehouden wegens het niet voldoen aan de vordering van de politieambtenaren inzage te verlenen in de wettelijk voorgeschreven papieren. De politieambtenaren traden derhalve bij die aanhouding op in de rechtmatige uitoefening van hun functie.

5. Vaststaat dat verzoeker tegen de grond is gewerkt teneinde hem te kunnen boeien. Te dien aanzien oordeelt de Nationale ombudsman als volgt. Eerder is gesteld dat de Nationale ombudsman geen oordeel geeft over de noodzakelijkheid van het boeien van verzoeker. Dit houdt in dat de Nationale ombudsman zich ook ten aanzien van bij het aanleggen van de handboeien gebruikte geweld van het geven van een oordeel dient te onthouden.

6. Of verzoeker bij het boeien in een plas water is terechtgekomen, kan de Nationale ombudsman, gelet op de tegenstrijdige verklaringen, niet met zekerheid vaststellen. Wel merkt dat Nationale ombudsman op dat indien verzoeker wel in een plas water is terechtgekomen, het niet aannemelijk is geworden dat dit is gebeurd door opzettelijk handelen van de beide politieambtenaren.

III. Ten aanzien van het inschakelen van een politiearts

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt er over dat de betrokken politieambtenaren een verkeerde inschatting hebben gemaakt van de situatie door de politiearts in te schakelen wegens een "zelfmoordrisico", omdat hij opmerkingen had geplaatst over het beëindigen van zijn

leven en dat "het allemaal niet meer hoefde", terwijl het duidelijk had moeten zijn dat hij met deze opmerkingen niet serieus bedoelde dat hij zelfmoord wilde plegen.

2. De korpsbeheerder acht de klacht niet gegrond. Zowel in het politievoertuig, als later op het politiebureau, had verzoeker gedreigd met zelfmoord. Hij had daarbij zelfs gewezen op het dienstwapen van de betrokken politieambtenaren en daarbij gezegd "schiet me dan maar gelijk dood" of woorden van gelijke strekking. De dreiging met suïcide was daarna nog meermaals herhaald, zodanig dat ook andere dan bij de aanhouding betrokken politieambtenaren het nodig vonden het Riagg in te schakelen. De

politiearts, alsmede de specialisten van het Riagg hadden verzoeker in elk geval verward gevonden, aldus de korpsbeheerder. Daarbij komt dat verzoeker ook al in 2005 tot tweemaal toe voorkomt in de politieregisters als "overspannen en/of verward".

Voorts was het volgens de korpsbeheerder niet aan de politie om te oordelen over hoe ernstig een psychische stoornis is en hoe een dreiging met suïcide moet worden ingeschat. Het is aan de politie om - ingeval een dergelijk signaal wordt geuit - medische hulpverlening te organiseren, tenzij het overduidelijk is dat het geen ernst is.

3. In het proces-verbaal van aanhouding is vermeld dat verzoeker tijdens het vervoer naar het politiebureau K. en zijn collega constant had uitgemaakt voor het niet sociaal zijn en dat ze niet goed bij hun hoofd waren. Verder dat verzoeker aangaf een eind aan zijn leven te willen maken zodat alles voorbij zou zijn. Daar zouden K. en zijn collega dan de oorzaak van zijn.

In verband met het gedrag van verzoeker hadden K. en zijn collega de politiearts gewaarschuwd. De politiearts had beslist dat verzoeker nader onderzocht diende te worden door het Riagg.

Beoordeling

4. Het vereiste van bijzondere zorg houdt in dat bestuursorganen aan personen die onder hun hoede zijn geplaatst de zorg verlenen waarvoor deze personen, vanwege die afhankelijke positie, op die bestuursorganen zijn aangewezen.

5. Dit vereiste is onder meer uitgewerkt in artikel 32 van de Ambtsinstructie (zie Achtergrond, onder 7.2.) welk artikel bepaalt dat indien er aanwijzingen waren dat verzoeker medische bijstand behoefde, de politieambtenaren overleg hadden moeten voeren met een arts. Gezien de toestand waarin verzoeker verkeerde tijdens zijn aanhouding en de rit naar het bureau en zijn opmerkingen over het beëindigen van zijn leven en dat het voor hem allemaal niet meer hoefde, kan de politie geen verwijt worden gemaakt dat zij een arts heeft ingeschakeld. Dat de politie hiermee juist heeft gehandeld blijkt ook wel uit het feit dat de politiearts het nodig vond dat verzoeker nader onderzocht

diende te worden door het Riagg.

De Nationale ombudsman is van oordeel dat het regionale politiekorps overeenkomstig het vereiste van bijzondere zorg heeft gehandeld.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

IV. Ten aanzien van het wegnemen van het rijbewijs

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt er ten slotte over dat de betrokken politieambtenaren buiten zijn weten om zijn rijbewijs uit een verzegelde zak met zijn eigendommen hebben gepakt. Volgens verzoeker waren alle persoonlijke spullen in een envelop gedaan die vervolgens werd afgesloten. Tijdens zijn verblijf in de cel had verzoeker gezien dat H. de envelop opnieuw opende en zijn rijbewijs uit zijn portefeuille haalde. Verzoeker ging er van uit dat H. het rijbewijs nodig had om bepaalde gegevens te noteren en het rijbewijs daarna weer terug in de envelop zou stoppen. Verzoeker had op het politiebureau ook geen ontvangstbewijs van zijn rijbewijs gekregen. Pas na thuiskomst constateerde hij dat zijn rijbewijs weg was.

2. Volgens de korpsbeheerder kan H. zich niet herinneren of het rijbewijs ten overstaan van verzoeker was ingevorderd of dat deze uit de fouillering was gehaald en vervolgens verzoeker was meegedeeld dat het rijbewijs opgestuurd zou worden.

Uit de door de ambtenaren H. en K. tegenover de Nationale ombudsman afgelegde verklaringen blijkt dat op het politiebureau het rijbewijs van verzoeker was ingevorderd. Zij waren hiertoe overgegaan omdat verzoeker regelmatig had bedreigd een einde aan zijn leven te willen maken en dat een dergelijke houding gevaarlijk kan zijn in het verkeer.

Voorts merkte H. op dat verzoeker op het bureau was gefouilleerd. Aangezien verzoeker werd ingesloten werd alles ingenomen wat loszat, dus riemen, sieraden, documenten etc. Verzoeker had een tasje om zijn nek hangen. In dit tasje zat zijn rijbewijs. Dit rijbewijs was volgens de beide ambtenaren in een verzegelde enveloppe gedaan.

De politieambtenaren weten niet meer hoe en wanneer ze het rijbewijs hadden ingevorderd. Wel dat er na de fouillering zonder medeweten van verzoeker niets meer uit de zakken van verzoeker was gehaald.

3. Door politieambtenaar H. was een kennisgeving van invordering van het rijbewijs van verzoeker opgemaakt d.d. 9 maart 2007.

Beoordeling

4. Uit het vorenstaande volgt dat de politieambtenaren zich niet meer kunnen herinneren hoe en wanneer ze het rijbewijs van verzoeker hadden ingevorderd. Het is dus niet vast te stellen of de ambtenaren het rijbewijs van verzoeker buiten diens medeweten uit de verzegelde enveloppe hadden gehaald. Aangezien de enkele verklaring van verzoeker niet voldoende is om vast te stellen wat er is gebeurd, zal de Nationale ombudsman zich onthouden van het geven van een oordeel.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond is niet gegrond ten aanzien van de inschakeling van een arts.

Ten aanzien van het boeien, het bij de aanhouding gebruikte geweld en het wegnemen van het rijbewijs van verzoeker onthoudt de Nationale ombudsman zich van het geven van een oordeel.

Onderzoek

Op 25 februari 2008 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer M. te Hoogvliet, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond (de burgemeester van Rotterdam), werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de beheerder van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Daarnaast werd de betrokken politieambtenaren de gelegenheid geboden om commentaar op de klacht te geven.

Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De korpsbeheerder deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen.

De reactie van verzoeker gaf aanleiding het verslag te wijzigen.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Verzoekschrift van 21 februari 2008 met bijlagen waaronder stukken van de klachtprocedure bij de politie.

Standpunt korpsbeheerder van 5 juni 2008.

Verklaring betrokken ambtenaren, afgelegd tegenover een medewerker van de Nationale ombudsman op 18 en 19 juni 2008.

Reactie verzoeker van 26 juli 2008.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften

Artikel 2 lid 1

"Ter zake van de in de bijlage van deze wet omschreven gedragingen die in strijd zijn met op het verkeer betrekking hebbende voorschriften gesteld bij of krachtens de Wegenverkeerswet 1994, de Provinciewet of de Gemeentewet (stb.1992, 96) worden op de wijze bij deze wet bepaald administratieve sancties opgelegd. Voorzieningen van strafrechtelijke of strafvorderlijke aard zijn uitgesloten."

2. Algemene wet bestuursrecht

Artikel 5:19, eerste en derde lid

"1. Een toezichthouder is bevoegd vervoermiddelen te onderzoeken met betrekking waartoe hij een toezichthoudende taak heeft.

3. Hij is bevoegd van de bestuurder van een vervoermiddel inzage te vorderen van de wettelijk voorgeschreven bescheiden met betrekking waartoe hij een toezichthoudende taak heeft."

3. Wetboek van Strafrecht

Artikel 184, eerste lid

"Hij die opzettelijk niet voldoet aan (...) een vordering, krachtens wettelijk voorschrift gedaan door een ambtenaar met de uitoefening van enig toezicht belast (...) wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie maanden of geldboete van de tweede

categorie."

4. Grondwet

Artikel 11

"Ieder heeft, behoudens bij of krachtens de wet te stellen beperkingen, recht op onaantastbaarheid van zijn lichaam."

Artikel 15, vierde lid

"Hij aan wie rechtmatig zijn vrijheid is ontnomen, kan worden beperkt in de uitoefening van grondrechten voor zover deze zich niet met de vrijheidsontneming verdraagt."

5. Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM)

Artikel 8

"1. Een ieder heeft recht op respect voor zijn privéleven, zijn familie- en gezinsleven, zijn woning en zijn correspondentie."

6. Politiewet 1993

Artikel 8, eerste lid

"De ambtenaar van politie die is aangesteld voor de uitvoering van de politietaak is bevoegd in de rechtmatige uitoefening van zijn bediening geweld te gebruiken, wanneer het daarmee beoogde doel dit, mede gelet op de aan het gebruik van geweld verbonden gevaren, rechtvaardigt en dat doel niet op een andere wijze kan worden bereikt. Aan het gebruik van geweld gaat zo mogelijk een waarschuwing vooraf."

7. Ambtsinstructie

7.1. Artikel 22

"1. De ambtenaar kan een persoon die rechtens van zijn vrijheid is beroofd, ten behoeve van het vervoer handboeien aanleggen.

2. De maatregel, bedoeld in het eerste lid, kan slechts worden getroffen, indien de feiten of omstandigheden dit redelijkerwijs vereisen met het oog op gevaar voor ontvluchting, dan wel met het oog op gevaar voor de veiligheid of het leven van de persoon die rechtens van zijn vrijheid is beroofd, van de ambtenaar of van derden.

3. De in het tweede lid bedoelde feiten of omstandigheden kunnen slechts gelegen zijn in:

- a. de persoon die rechtens van zijn vrijheid is beroofd, of
- b. de aard van het strafbare feit op grond waarvan de vrijheidsbeneming heeft plaatsgevonden, één en ander in samenhang met de wijze waarop en de situatie waarin het vervoer plaatsvindt."

7.2. Artikel 32, eerste lid

"In het geval er aanwijzingen zijn dat een ingeslotene medische bijstand behoeft dan wel er bij deze personen medicijnen zijn aangetroffen, overlegt de ambtenaar met de arts. De ambtenaar overlegt eveneens met de arts indien de ingeslotene zelf om medische bijstand of medicijnen vraagt."

8. Nota van toelichting, behorend bij de Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke Marechaussee en de buitengewoon opsporingsambtenaar.

Artikel 22-23. (...)

"Handboeien mogen slechts worden aangelegd bij het vervoer van arrestanten. (...) De omstandigheden die aanleiding kunnen geven tot het omleggen van handboeien kunnen gelegen zijn in: de persoon van de arrestant, de inrichting van de (dienst)auto, de situatie waarin vervoerd wordt en het ontbreken van de mogelijkheden om op andere wijze minder ingrijpende maatregelen (bv. door plaatsneming van een politieambtenaar naast de arrestant) een veilig transport te waarborgen. Bij omstandigheden die samenhangen met de persoon kan worden gedacht aan zijn gedrag, mogelijk eerdere ervaringen met de politie met deze persoon op grond waarvan moeilijkheden moet worden gevreesd, dan wel de aard of de ernst van het feit waarvoor deze is aangehouden."